

SLMFs Vetenskapliga kommitté eller VK – vad har vi för uppdrag?

Om man nagelfar innehållet på SLMFs hemsida hittar man där en rubrik som lyder: "Vetenskaplig kommitté och lungmedicinsk forskning", och det är här VK kommer in. Enligt §7 i SLMFs stadgar heter det: *Styrelsen har till sitt förfogande en vetenskaplig kommitté vars sammansättning årligen föreslås styrelsen för beslut. Kommittén består av vetenskapligt meriterade föreningsmedlemmar med geografisk spridning inom riket. De lungmedicinska universitetsklinikerna inbjuds att vardera ha en representant i vetenskapliga kommittén. Därtill kan en representant för forskning utanför universitetsklinik inkluderas, tillsammans med tre yngre forskare, som är under forskarutbildning eller nyligen disputerade. Kommittén föreslår och utser inom sig ordförande och sekreterare för en fyraårig mandatperiod, viket sedan föreläggs styrelsen för beslut. SLMFs vetenskaplige sekreterare skall vara ledamot av kommittén och ansvarar för avrapportering till styrelsen. Kommitténs uppgift är att ta initiativ till och samordna vetenskapliga projekt och utbildningsaktiviteter inom föreningens ramar. Den kan även bereda ärenden som föreläggs den av styrelsen. Kommittén har icke självständig beslutsrätt utan dess förslag skall föreläggas styrelsen för beslut.*

Som noteras ovan är således VK ett rådgivande organ till SLMFs styrelse, ff.a. när det gäller forskning och i viss mån utbildning. I nuläget har VK representanter från samtliga sju universitetssjukhus (lärare, yngre nydisputerade läkare samt doktorander) samt även vetenskapligt meriterade kollegor från icke-universitetskliniker. Det är således viktigt att VK representerar en så stor del av landet som möjligt liksom kliniker med olika förutsättningar att bedriva forskning, såväl akademiska studier som läkemedelsstudier. SLMFs vetenskaplige sekreterare har en nyckelroll som länken mellan styrelse och VK.

VK arbetar genom regelbundna telefon-sammanträden (2-3 gånger per termin) samt ett plenummöte vår respektive höst. Under vårmötet träffas VK tillsammans med SLMFs styrelse för att diskutera gemensamma frågor och lägga upp nya strategier inför det kommande årets arbete.

En viktig roll för VK är att hålla den vetenskapliga fanan högt inom lungmedicinen. Detta är viktigt på flera sätt. Vår forskning bidrar till den snabba utvecklingen av kunskapen inom KOL, astma, sömnapné, lungcancer och interstitiella lungsjukdomar. Kunskap som våra stora patientgrupper får nytta av. Forskning gör också att arbetet som lungmedicinare blir roligare och mer intressant. Detta blir därigenom ett verktyg för att rekrytera nya specialister och profilera oss. Att främja den lungmedicinska forskningen är också viktigt eftersom lungmedicinerna idag oftast inte arbetar på egna kliniker, utan utgör en sektion inom en centrumbildning, t.ex. tillsammans med internmedicin, hjärt- eller infektionssjukdomar. Det gäller då att se till att forskarutbildningen inom klinisk lungmedicin inte "drunknar" i andra sektioners forskning. En viktig fråga för VK är därför att kontinuerligt inventera hur många som gör specialistutbildning inom lungmedicin, samt att kartlägga hur många kliniska doktorander som bedriver forskarutbildning och hur många som efter disputation avser att fortsätta mot en docentur inom lungmedicin. VK arbetar för att så många som möjligt ska göra specialistexamen i lungmedicin men har också som målsättning att verka för att underlätta för kliniker att bedriva forskning. En rad förslag utreds för närvarande inom VK och kommer att redovisas för SLMFs styrelse under nästa år.

En betydelsefull uppgift för VK är att hjälpa SLMFs styrelse att identifiera vetenskapligt sakkunniga till olika beredningsgrupper för granskning av forsk-

ningsansökningar. Här är ju SLMFs eget forskningsanslag av största vikt, där VK ger förslag till externa granskare, oftast från våra nordiska länder. Vidare ger VK förslag på lämpliga personer till t.ex. Hjärt-Lungfondens forskningsråd och Svenska Läkaresällskapets (SLS) prioriteringskommitté. Dessutom kan VK assistera styrelsen när det gäller att nominera personer till andra uppdrag inom SLS.

Det är av största vikt att VK arbetar för att underlätta och stödja klinisk lungforskning genom att ta initiativ till och hjälpa till att vetenskapligt granska akademiska multicenterstudier samt etablera och underhålla nätverk för genomförande av randomiserade kliniska undersökningar (RCT). Sverige är ett litet land, så samverkan är på många sätt A och O för att den kliniska lungmedicinska forskningen ska kunna hävda sig internationellt. Flera viktiga nätverk för klinisk lungmedicinsk forskning har etablerats som en konsekvens av SCAPIS (Swedish CardioPulmonary bioImage Study), t.ex. inom KOL-forskning (BRONCHO-SCAPIS) och sömnforskning (sömn-SCAPIS).

VK har en viktig roll när det gäller att ge svenska lungkongressen (SLK) en vetenskaplig touch. Målsättningen är att varje år presentera den/de som erhåller SLMFs forskningsanslag under SLK, och att denne/dessa ger en föreläsning om sin forskning och vad anslaget ska användas till. Vidare verkar VK för att postervandringar/diskussioner samt orala presentationer ska vara av hög kvalitet och därigenom vara viktiga och välbesökta inslag på SLK.

Inom lungmedicinen finns en rad nationella register, som är viktiga för att etablera kunskap om t.ex. nya behandlingsmetoder och för att möjliggöra många gånger unik forskning, då data kan kopplas till våra övriga nationella kvalitetsregister, som ofta har ytterst god täckning och innehåller data av mycket

hög kvalitet. Dessutom finns på SLMFs hemsida olika vårdprogram om flera av våra vanliga och mindre vanliga lungsjukdomar. I båda dessa fall arbetar VK för att se till att dessa register och vårdprogram är uppdaterade och håller hög kvalitet.

SLMF har ett välutvecklat program för ST-utbildningen med "egna" kurser som täcker specialitetens krav samt en ofta välbesökt utbildningsdag under SLK, ibland i samarbete med t.ex. Allergi-föreningen. Dock behöver SLMF även ge möjlighet till vidareutbildning av specialister. Här fyller VK en viktig funktion genom att komma med förslag till teman för och föreläsare till post-graduate-kurser och de "roadshows" inom olika delar av lungmedicinen som nu iscensatts t.ex. genom samarbete med Mediahuset. Utbildning och fortbildning är av största vikt för att hålla vår specialitet levande, och ett bra program för detta är högt prioriterat inom föreningen.

SLMF står inför många utmaningar de närmaste åren – ff.a. när det gäller rekrytering av specialister och kliniska forskare till lungmedicinen. Inom dessa området kommer VK att tillsammans med SLMFs styrelse fortsätta ett enträget arbete med att hålla den lungmedicinska fanan högt och försöka identifiera nya möjligheter och strategier för att öka intresset för den mest inspirerande specialiteten vi har.

Vill du veta mer om VK och dess arbete, är du välkommen att läsa mer om vilka vi är på SLMFs hemsida och/eller kontakta någon av oss.

CHRISTER JANSON
avgående ordförande i VK
Uppsala

ANDERS BLOMBERG
tillträdande ordförande i VK
Umeå

LUDGER GROTE
vetenskaplig sekreterare
Göteborg

